

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Statsråden

Næringskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref
HM/IHL

Vår ref
22/1492-

Dato
26. september 2022

**Svar på spørsmål fra næringskomiteen - Dokument 8:265 S (2021-2022) -
Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingvild Wetrhus
Thorsvik og Alfred Jens Bjørlo om bedre dyrevelferd ved hundeavl**

Jeg viser til brev av 13. september 2022 fra Stortingets næringskomite, der komiteen ber om Landbruks- og matdepartementets vurdering av representantforslaget fremsatt i Dokument 8:265 S (2021–2022) om bedre dyrevelferd ved hundeavl.

I forslaget kommer det til uttrykk en bekymring for at hundeavlen over flere tiår har ført til at mange rasehunder har en høy innavlsgrad kombinert med flere smertefulle sykdommer med høy frekvens i populasjonen. Det vises til at det for noen raser er så ille at hele populasjonen har slike sykdommer, og at det høye slektskapet reduserer muligheten for avlsfremgang. Representantene fremmer derfor forslag om konkrete krav som de mener bør inngå i en forskrift om hundeavl, og dessuten at man overvåker innavlsgrader og tar i bruk avlsverdier ved hundeavl.

Representantene Wetrhus Thorsvik og Bjørlo viser til at det i dag avles på hunder på en måte som fører til alvorlige helsemessige lidelser. Det refereres til dyrevelferdsmeldingen (St. meld. Nr. 12 (2002–2003)) der problematisk avl på hunder ble omtalt, og på bestemmelsene om avl i dyrevelferdsloven. Som representantene også viser til, er Mattilsynet i gang med å utarbeide et forslag til forskrift om hundeavl.

Min vurdering

Jeg er enig med representantene Wetrhus Thorsvik og Bjørlo i at det nå er viktig å få innført tiltak for å snu hundeavlen i en sunnere retning. Derfor har Mattilsynet fått oppdraget med å lage et forslag til forskrift som skal tydeliggjøre både hvem som har ansvar og hvilket ansvar de forskjellige aktørene har når det gjelder hundeavl. Samtidig må vi sørge for at forslag til

innføring av nye plikter, krav og reguleringer på området konsekvensutredes for å gi et best mulig beslutningsgrunnlag. Deretter skal forskriften ut på høring for at alle interessenter skal kunne si sin mening om innholdet.

Jeg vil gjerne presisere at det for meg er viktig at vi får på plass en god og fremtidsrettet forskrift om hundeavl, der alle nye krav om tiltak er gjennomtenkte, hensiktsmessige, realistiske og ikke minst gjennomførbare i praksis. Dette krever en ryddig prosess. Hvis vi forskutterer hvilke krav som skal inn i forskriften, før den har vært gjennom alle de nødvendige stegene i prosessen, kan det i sin tid føre til nye utfordringer.

Etter min vurdering gjøres det allerede mye godt arbeid blant oppdrettere og i raseklubbene for å velge ut hvilke hunder som kan brukes i avl. For de aller fleste som driver med dette, er det en hobby. Mange er små aktører med et begrenset antall valper per år. Avl og salg av valper er for de fleste snarere et tapsprosjekt enn noen inntektsgivende virksomhet. Da er det ikke sikkert at det mest hensiktsmessige er å stille offentlige forskriftskrav om etablering av kostbare systemer og bruk av databaser med krav til høy ekspertise for å nå målene.

Jeg ser det som lite aktuelt å innføre bestemmelser som medfører at det ikke lenger blir mulig å drive med hundeoppdrett i Norge. Det ville føre til mer import og mindre kontroll med både planlegging av avl, utvelgelse av avlsdyr og vektlegging av sunne egenskaper. Jeg mener også at det er for tidlig å fastslå hvilke krav som skal inn i forskriften her og nå.

Når det gjelder de konkrete forslagene til representantene, er jeg likevel enig i intensjonen bak flere av disse. At vi skal bruke funksjonsfriske dyr i all avl, uavhengig av art og eventuell rase, følger allerede av dyrevelferdsloven. For å oppfylle dette vil jeg foreslå at avlsorganisasjonene må lage avlsprogram som oppdrettere må være med i. Her må det beskrives kriterier og metoder for utvelgelse av individer som kan brukes i avl, samt hvilke egenskaper og grader av egenskaper som gjør at hunder ikke kan brukes i avl. Den typen detaljer mener jeg er lite egnet å nedfelle i en forskrift. De oppdretterne som ikke er tilsluttet et avlsprogram i regi av en avlsorganisasjon, må selv dokumentere hvordan de velger ut avlsdyr for å sikre sunne avkom.

Jeg ser det som naturlig at avlsprogrammene også er stedet for nærmere beskrivelse av konkrete former for belastninger og problemer med kroppsfunksjoner som gjør hunder uegnet for avl, mens forskriften beskriver dette på et mer overordnet nivå. Det samme gjelder for beregning og overvåking av slektskap og grader av innavl, samt for hva som er forsvarlig og etisk grense for innavlsgrad innen den enkelte rase. Dette er det viktig at klubbene jobber med i samarbeid med rasenes opprinnelige hjemland. Samtidig må alle disse momentene som jeg har nevnt, gjelde for alle hunder, uansett type, rase eller blandingsrase. Etter mitt skjønn vil en slik organisering av ansvaret det være den mest egnede og effektive fordi myndighetene ikke har mulighet til følge opp direkte overfor enkeltoppdrettere på samme måte som de aktuelle organisasjonene har.

Når det gjelder helsen til kjæledyrene våre, må eiere søke hjelp hos veterinær for å få kartlagt dyrets egenskaper og tilstand med tanke på eventuell avl. Dette må dokumenteres og registreres. Å forskriftsfeste krav om beregning og registrering av avlsverdier på grunnlag av dette for alle hundeindivider, mener jeg imidlertid at er lite hensiktsmessig. Etter mitt syn er også dette et område som hundeklubbene selv må ta tak i. Hvis vi legger opp til et strengt offentlig avlsregelverk med detaljerte krav og begrensninger, er jeg redd det kan gi økt import av dyr der vi ikke kjenner bakgrunn eller status for dyrene godt nok.

Jeg vil til slutt minne om at Mattilsynet, som dere vet, allerede har kommet langt i sitt arbeid med et forslag til forskrift. Dette rommer mange av de hensynene som representantene er opptatt av. Ut ifra dette, i tillegg til det som er anført ovenfor, vil jeg be Stortinget om å være tålmodige med alle de nødvendige stegene i prosessen med å ferdigstille en forskrift for å regulere hundeavl. Jeg vil derfor ikke tilrå at representantforslaget blir vedtatt.

Med hilsen

Sandra Borch